

Energetika és társadalom

**Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület,
a Magyar Elektrotechnikai Egyesület ,
a Magyar Energetikai Társaság,
a Magyar Mérnöki Kamara
elnökeinek 2007. novemberi közös nyilatkozata**

A fent nevezett egyesületek a magyar energetika iránt elkötelezett szakmai alapon szerveződő társadalmi szervezetek. A Magyar Mérnöki Kamara, mint köztestület, hivatásának tekint, hogy a hazai műszaki és gazdasági élet fontos kérdésiben jobbitó szándékkal megnyilvánuljon. A szervezetek vezetőiként örömmel tapasztaljuk, hogy az energetika és az energetikával kapcsolatos környezetvédelmi, valamint gazdasági kérdések jelentőségüknek megfelelő érdeklődést keltenek a társadalmi, politikai nyilvánosságban. Aggódva észleljük ugyanakkor a vitákban a szakmai érvek és adatok gyakori eltorzítását, a kockázatok meglapozatlan eltúlzását és a félelemkeltéssel való manipulációt. Meggyőződésünk, hogy a viták csak akkor szolgálják a társadalom érdekeit – amire a felek általában hivatkoznak - ha szakmai állítással szemben szakmai érvet, politikai érdekekkel szemben politikai érdeket állítunk. Nyilatkozatunkkal felhívjuk a viták és érdekütközések szereplőit, valamint a médiának az energetikai és környezetvédelmi ügyekről tudósító képviselőit a társadalmi közjó iránti felelősségükre. Legyenek tekintettel az alábbiakra:

1. A magyar gazdaság és lakosságszámára létkérdés, hogy a villamosenergia biztonságosan és a lehető leggazdaságosabban, a versenyképességet nem veszélyeztető és megfizethető költségszinten legyen elérhető.
2. Nyugat-Európában és régióinkban az elmúlt években tapasztalt többletkapacitások „elfogynak” a verseny által e helyzetben létrejött csökkenő árak időszakára lezárult. A csökkenő kapacitások, a növekvő igények és a CO2 kereskedelem hatására kialakult helyzetben hosszútávú ellátásbiztonságunk ill. az EU szinten is versenyképes villamos energia árszint tartása csak komolyabb léptékű hazai erőműépítéssel biztosítható.
3. A magyarországi energiaipar egy főre vetített hozzájárulása a globális klímaváltozáshoz lényegesen kisebb, mint az EU átlag (kisebb az egy főre jutó energiafelhasználás). Magyarország csak gazdasági erejéhez – a fogyasztók fizetőképességéhez – képest arányos mértékű terhet vállalhat a klímaváltozás elleni küzdelemben (csak arányos mértékben növelheti a villamosenergia-szolgáltatás költségeit), erőn felüli vállalás ellentétes hatást válthat ki.
4. Tudatában vagyunk annak, hogy az energetikai létesítményeket övező vitáknak sok érintettje és szereplője van. A civil kontrol lehetősége demokratikus társadalmi berendezkedésünk nagy értéke. A társadalmi költségek és hatások szempontjából veszélyesnek tartjuk azonban, ha megkérdőjelezhető legitimitású és számon nem kérhető szervezetek, vagy egyének a közjó egyedüli képviselőinek kiáltják ki magukat, jogot formálván arra, hogy a szabályos döntési folyamatokat lelassítsák, akadályozzák.

5. A helyi érdek és a közérdek ütköztetése során az érdekeket kell mérlegelni. Az, hogy egy létesítmény egy érdekcsoport szerint nem kívánatos, még nem jelenti azt, hogy az a létesítmény valóban veszélyes a környezetre. Az érvelésben nem szabad tévesen interpretált, vagy tudatosan torzított műszaki, tudományos adatokat használni.
6. Etikátlan és társadalmilag káros nem létező veszélyek, vagy tudományos megalapozás nélkül felnagyított kockázatokkal ijesztgetni a közvéleményt.
7. A fentiek alapján ellenezzük, hogy utópisztikus műszaki megoldásokra hivatkozva, vagy klímavédelmi jelszavakkal takaródzó lobby érdekek hatására ésszerű energetikai fejlesztések halasztást szenvedjenek, esetleg ne valósuljanak meg.
8. A magyar gazdaság környezetileg is fenntartható fejlődése szempontjából szakmailag indokolatlannak tartjuk, hogy egyes technológiák eleve negatív megítélés alá essenek (pl. nukleáris, víz vagy szénbázisú villamosenergia-termelés), más technológiák ideológiai alapon, de műszakilag – gazdaságilag megalapozatlanul – a realitásokon túlmenő támogatást kapjanak. Különösen aggályosnak tartjuk a technológiák kizárólagos szembeállítását.
9. Számítható és tervezhető hatásokról számítások és tervek (tervváltozatok) összevetése alapján kell vitatkozni. Számítások eredményét, mérési adatokat nem lehet előítéletek alapján értékelni.
10. Pártoljuk az energetikai döntések folyamatában a civil kontrollt, az érdekek ütköztetését, az elvszerű tisztességes vitát. Meggyőződésünk azonban, hogy a vitákat végső soron a legitim végrehajtó hatalom alá tartozó engedélyező hatóságoknak kell lezárniuk. Helytelenítjük, hogy konkrét létesítményekről közvetetten a törvényhozás dönthet, az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. Törvény (OtrT) alapján. Fontosnak tartjuk, hogy a hatóságok rendelkezzenek a feladataik ellátásához szükséges szakmai háttérrel. Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy a hatóságokat döntéseikben – akár melyik oldal érdekében – a politika, vagy a közélet szereplői (parlamentari képviselők, civil szervezetek, kijáró emberek) fentiekben kifogásolt eszközökkel és módon befolyásolják.

Bakács István elnök, Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület

Dervarics Attila elnök, Magyar Elektrotechnikai Egyesület

Dr. Penninger Antal elnök, Magyar Energetikai Társaság

Dr. Kovács Gábor elnök, Magyar Mérnöki Kamara

Zarándy Pál elnök, Magyar Mérnöki Kamara Hő- és Villamosenergia Tagozata